

RADA MIEJSKA w Wąchocku, ul. Wielkowiejska 1	
Dnia	2016 -11- 23
W P Ł Y N E J E L. dz. .... podp. ....	

Uchwała Nr .....

**Rady Miejskiej w Wąchocku**

z dnia .....

w sprawie **przyjęcia Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 466 z późn. zm.) w związku 5a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) **Rada Miejska w Wąchocku uchwała, co następuje:**

**§ 1**

Przyjmuje się Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016 – 2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2**

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wąchock.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

loli

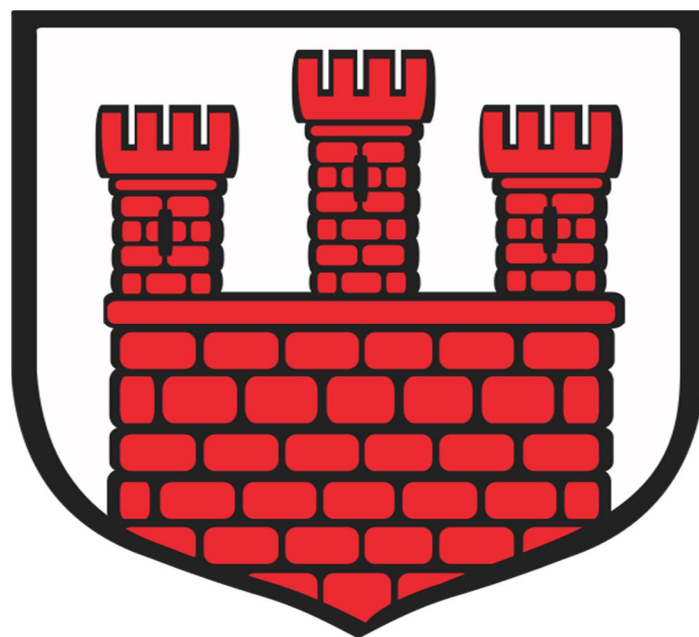
## UZASADNIENIE

Prowadzenie oświaty jest jednym z priorytetowych zadań realizowanych przez gminę jako jednostkę samorządu terytorialnego, a sama edukacja jest jednym z najważniejszych obszarów życia społecznego. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Wąchock postanowiono opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016 – 2023 (zwany dalej „Planem”), który określa priorytety władz gminy na najbliższe lata w obszarze edukacji. Plan wskazuje cele, obszary i kierunki działań, które będą realizowane na terenie placówek oświatowych z terenu gminy Wąchock w najbliższym okresie. Plan umożliwi władzom samorządowym oraz innym uprawnionym beneficjentom pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014 – 2020 m. in. na działania związane z modernizacją/rozbudową placówek oświatowych.

5 października 2016 roku wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016 – 2023. Obie instytucje uzgodniły brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla w/w dokumentu (Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach znak pisma: NZ.9022.5.171.2016; Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach znak pisma: WPN-II.410.181.2016.MK).

lol

# **Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023**



**Wąchock, 2016 rok**

**Zamawiający:**

**Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku**  
**ul. Wielkowiejska 1**  
**27-215 Wąchock**  
**tel. (041) 27-36-130 fax. (041) 27-36-159**  
**E-mail: sekretariat@wachock.pl**

**Wykonawca:**

**GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.**

**Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce**  
**IV piętro, pokoje 409a, 410/410a**  
**Tel. fax. 41 343 01 23**  
**e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl**  
**www.graczkowskidotacje.pl**

<i>mgr Agata Czupryńska</i>	
-----------------------------	--

## **Spis treści**

1. Wstęp .....	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	5
2.1. Dokumenty europejskie .....	5
2.2. Dokumenty krajowe.....	6
2.3. Dokumenty regionalne .....	8
2.4. Dokumenty lokalne .....	9
3. Ogólna charakterystyka gminy.....	10
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego .....	17
4.1 Baza szkół i przedszkoli.....	24
4.2 Uczniowie.....	25
4.3 Kadra oświatowa .....	31
4.4 Baza lokalowa .....	33
4.5 Efektywność nauczania.....	38
4.6 Analiza demograficzna .....	41
4.7 Finansowanie oświaty.....	43
4.8 Podsumowanie diagnozy.....	44
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców .....	45
6. Analiza SWOT .....	47
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół.....	49
6. Cele Planu .....	51
6.1 Cel strategiczny .....	51
6.2 Cele główne .....	51
6.3 Cele szczegółowe.....	53
7. Kierunki działań .....	55
8. Monitoring i ewaluacja .....	57
9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych .....	58
Spis tabel.....	62
Spis wykresów .....	62

## **1. Wstęp**

Podstawą rozwoju i postępu cywilizacyjnego każdego społeczeństwa jest potencjał ludzki. Od tego jak przebiega kształcenie i wychowanie młodego pokolenia zależy przyszłość nas wszystkich. Ciągłe zmieniająca się rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna i gospodarcza powoduje, że jest to zadanie niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoje funkcje, musi być dostosowany do potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak również bazy materialnej placówek oświatowych. Sprawny i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Rada Miejska postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023, który określi priorytety władz miasta i gminy na najbliższe lata. Opracowanie niniejsze to dokument strategiczny opisujący cele i sposoby rozwoju edukacji na terenie Miasta i Gminy Wąchock w najbliższych latach.

### **W dokumencie uwzględniono:**

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.
4. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wąchock.

## **2. Odniesienie do dokumentów strategicznych**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest dokumentem który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Wąchock. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

### **2. 1. Dokumenty europejskie**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

**Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**

**Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020**

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.

## **2.2. Dokumenty krajowe**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

### **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020**

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia** oraz z celem szczegółowym nr 5.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia;
2. wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- 5. podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.**

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie i od schematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach,



ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

### **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020**

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację pozaformalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

### **2.3. Dokumenty regionalne**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

#### **Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020**

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- 3. Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.**
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

#### **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020**

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

## **2.4. Dokumenty lokalne**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wąchock.

### **Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Wąchock**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 wpisuje się w cel strategiczny- Poprawa warunków życia mieszkańców.

Cel operacyjny 2. Doposażenie infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców:

- optymalna sieć szkół w gminie
- poprawa wyposażenia placówek oświatowych

Realizacja powyższych celów przyczyni się do poprawy jakości nauczania, co pozwoli na zbudowanie podstawy do sukcesów życiowych i zawodowych mieszkańców gminy Wąchock.

Zapewnienie jak najlepszych warunków nauki, rozwoju intelektualnego oraz bezpieczeństwa są wyznacznikiem atrakcyjności osiedleńczej gminy. W ramach tego kierunku gmina stawia na modernizację obiektów szkolnych z dostosowaniem ich do obowiązujących norm i standardów nauczania, wyposażania w niezbędny sprzęt i urządzenia.

### 3. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wąchock leży w północno - wschodniej części województwa świętokrzyskiego, na północnych obrzeżach Gór Świętokrzyskich i w zachodniej części powiatu starachowickiego w dolinie rzeki Kamiennej. Teren gminy obejmuje miasto Wąchock będące siedzibą władz samorządowych i pięć sołectw: Marcinków, Parszów, Rataje, Węglów i Wielką Wieś. Miasto i gmina zajmuje 8 182 ha ( z tego miasto 1601 ha) i stanowi to 15,5 % powierzchni Powiatu Starachowickiego. Gmina graniczy od wschodu bezpośrednio ze Starachowicami, od zachodu z miejscowościami Węglów i Wielka Wieś, od południa z miejscowością Rataje, natomiast północną granicą jest kompleks leśny między gminami Wąchock– Mirzec. Miasto Wąchock topograficznie podzielone jest rzeką Kamienną na dwie, niemal równe części – Wąchock– Południe i Wąchock– Północ. Decyzją władz lokalnych stanowią one dzielnice miasta, dla których granicą jest rzeka Kamienna.

**Mapa nr 1: Lokalizacja Miasta i Gminy Wąchock na tle powiatu starachowickiego**



Źródło: <http://www.kupsprzedaj.pl/mapa/swietokrzyskie-starachowicki>

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Wąchock gminę zamieszkiwało **6929** osób i było to o **152 osób** mniej niż w roku 2012. Niepokojącym zjawiskiem jest również występujący

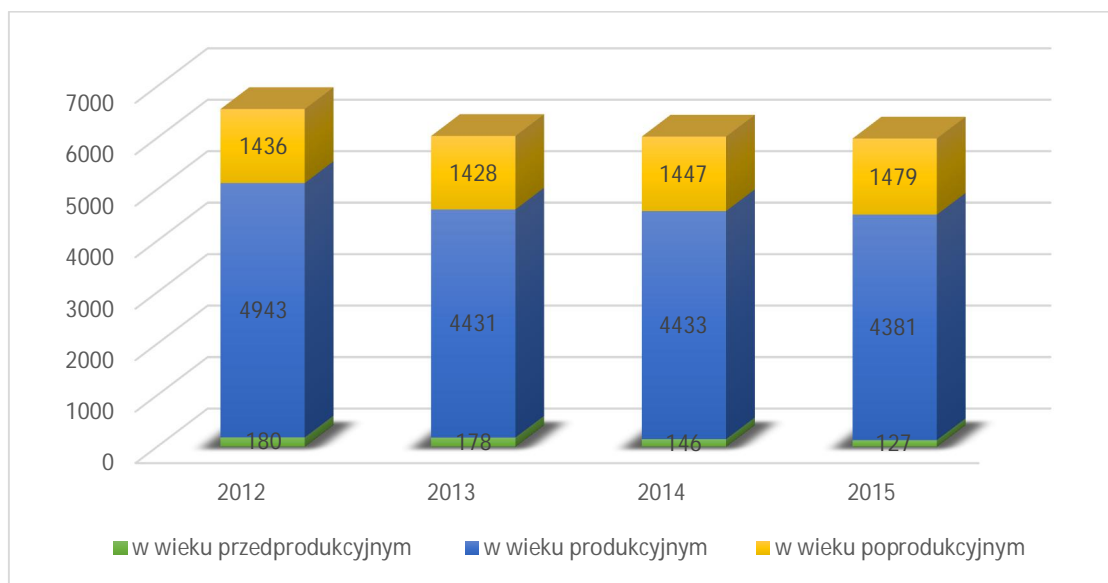
od kilku lat ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę ludności w gminie. Największą część społeczeństwa gminy 63,2% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 21,3% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Poniższe tabele i wykresy obrazują strukturę ludności gminy Wąchock w latach 2012-2015.

**Tabela 1: Liczba mieszkańców gminy Wąchock w latach 2012-2015**

<b>Struktura ludności</b>	<b>Stan na koniec roku 2012</b>	<b>Stan na koniec roku 2013</b>	<b>Stan na koniec roku 2014</b>	<b>Stan na koniec roku 2015</b>
Stan ludności ogółem, w tym:	7081	7041	7014	6929
Kobiety	3641	3625	3596	3572
Mężczyźni	3440	3416	3397	3357
Urodzenia żywe ogółem	57	74	66	46
Zgony ogółem	88	107	93	88
Przyrost naturalny	-31	-33	-27	-42
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	180	178	146	127
Ludność w wieku produkcyjnym	4943	4431	4433	4381
Kobiety (18-59 lat)	2079	2051	2045	2009
Mężczyźni (18-64)	2864	2380	2388	2372
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1436	1428	1447	1479
Kobiety (60 lat i więcej)	998	993	997	1029
Mężczyźni (65 lat i więcej)	438	435	450	450

*Źródło: Urząd Miasta i Gminy Wąchock*

**Wykres 1: Struktura ludności gminy Wąchock w latach 2012-2015**

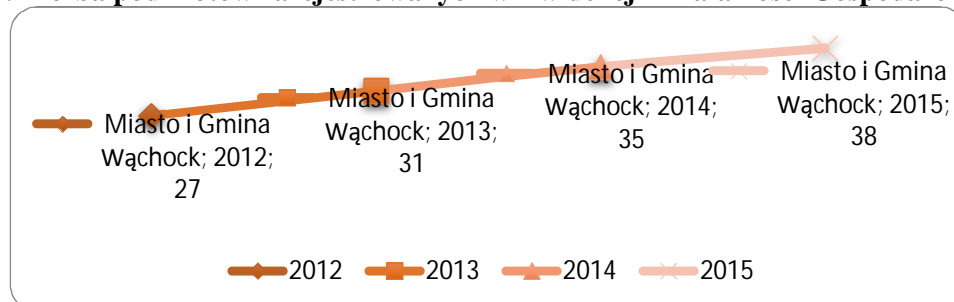


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

### Sytuacja gospodarcza

Dominującą funkcję w strukturze gospodarki gminy pełni rolnictwo. 29,3% aktywnych zawodowo mieszkańców Wąchocka pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 39,7% w przemyśle i budownictwie, a 8,8% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Jak widać na poniższym wykresie liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat stopniowo wzrasta.

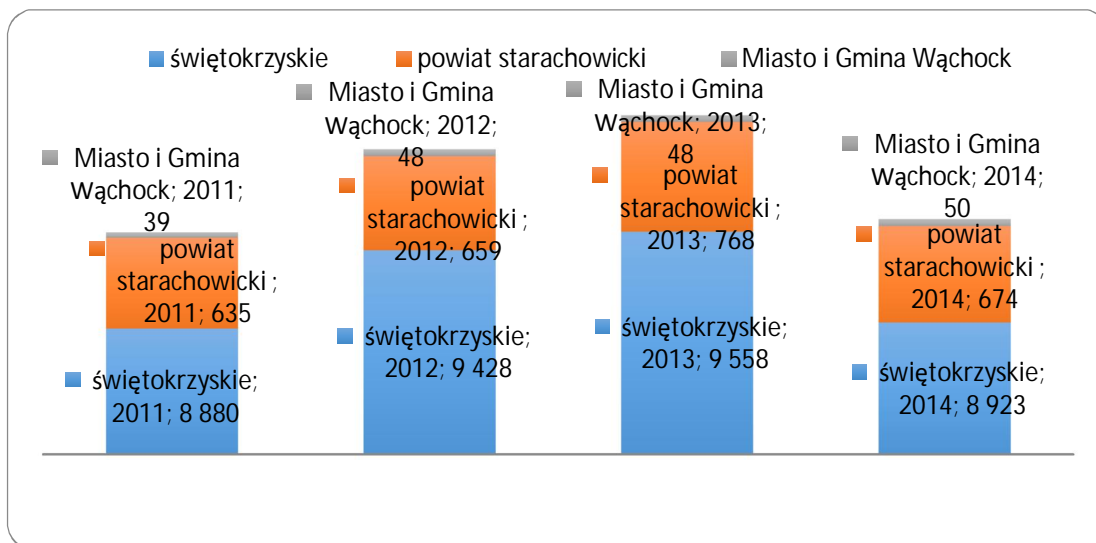
**Wykres 2: Liczba podmiotów zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat stopniowo wzrasta. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 osób wyniosła w 2014 r. 60 i była niższa od wskaźnika dla województwa i powiatu.

**Wykres 3: Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na przełomie lat 2011-2014**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

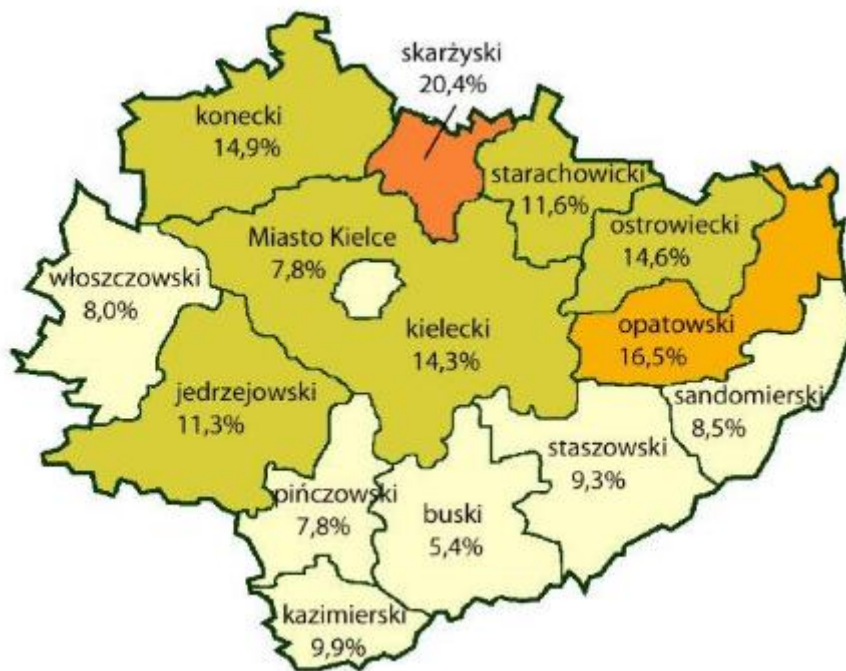
### Infrastruktura techniczna

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociągową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną. Gmina dysponuje rozbudowaną siecią wodociągową o łącznej długości 72,4 km. Wszystkie miejscowości w gminie wraz z przysiółkami zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągowej. Gmina jest w 89% zwodociągowana i 79% skanalizowana (ilość budynków przyłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w stosunku do ilości budynków ogółem). Zbiorną kanalizację sanitarną wybudowano na obszarze gminy w latach 1996-2016 we wszystkich miejscowościach gminy. Do kanalizacji zbiorczej odprowadzane są ścieki z 1792 gospodarstw domowych. Przez Wąchock przebiega droga krajowa nr 42, którą przez Skarżysko-Kamienną można dotrzeć do drogi międzynarodowej E7, jak również drogi powiatowe i wojewódzkie lokalne do Radomia i Bodzentyna. Długość dróg krajowych na terenie gminy wynosi 11,30 km. Drogi wojewódzkie to jedynie 0,45 km, zaś drogi powiatowe mają w sumie 19 km. Suma długości dróg gminnych i wewnętrznych to ponad 130 kilometrów. Komunikację publiczną zapewniają MKK Starachowice, PKP i PKS Ostrowiec Świętokrzyski. Przez teren gminy przebiega zelektryfikowana linia kolejowa relacji Skarżysko-Kamienna – Rozwadów z dwoma stacjami w Wąchocku i Marcinkowie.

## Bezrobocie

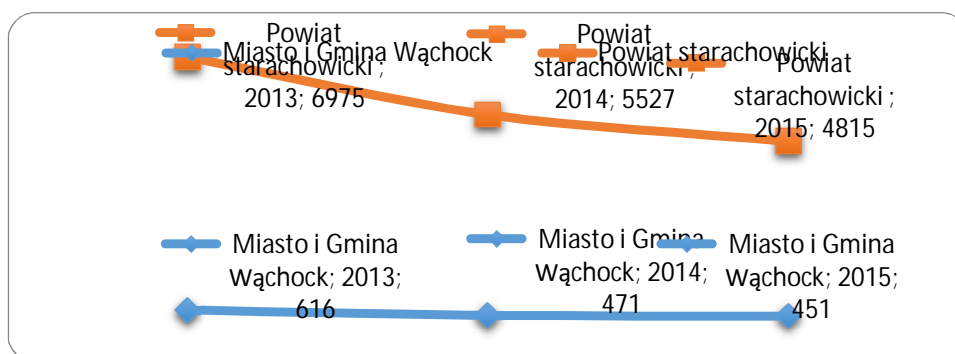
Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim na koniec lipca 2016 r. wynosiła **11,6%**. Na koniec lipca 2016 r. w PUP w Starachowicach zarejestrowanych było 429 osób bezrobotnych w tym 192 kobiety z terenu Miasta i Gminy Wąchock.

**Mapa 1: Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim według powiatów (stan w dniu lipiec 2016)**



Źródło: Dane z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach

**Wykres 4: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Miasta i Gminy Wąchock na tle powiatu starachowickiego**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL



**Tabela 2: Bezrobocie na tle innych jednostek administracyjnych powiatu starachowickiego w 2014 roku**

	Liczba bezrobotnych	Stopa bezrobocia
Miasto Starachowice	3036	14,9 %
Gmina Brody	767	16,9 %
Gmina Mirzec	470	13,9%
Gmina Pawłów	783	12,6 %
<b>Miasto i Gmina Wąchock</b>	471	<b>16,6 %</b>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

**Tabela 3: Liczba bezrobotnych w Mieście i Gminie Wąchock w podziale na płeć na tle powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego w latach 2010-2014**

	2010	2011	2012	2013	2014
<b>Liczba bezrobotnych ogółem</b>					
Miasto i Gmina Wąchock	576	557	632	616	471
Powiat starachowicki	6 741	6 751	7 215	6 975	5 527
Województwo świętokrzyskie	82 141	83 217	86 708	90 124	75 434
<b>Mężczyźni</b>					
Miasto i Gmina Wąchock	308	277	341	352	248
Powiat starachowicki	3 514	3 307	3 883	3 801	3 004
Województwo świętokrzyskie	40 942	40 316	44 140	46 286	38 853
<b>Kobiety</b>					
Miasto i Gmina Wąchock	268	280	291	264	223
Powiat starachowicki	3 227	3 444	3 332	3 174	2 523
Województwo świętokrzyskie	41 199	42 901	42 568	43 838	36 581

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS BDL

### Instytucje kultury na terenie Gminy

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku jest głównym organizatorem życia kulturalnego miasta i gminy Wąchock. W obecnej siedzibie dom kultury funkcjonuje od 1973 roku. W skład Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Wąchocku wchodzi świetlice wiejskie w sołectwach: Marcinków, Wielka Wieś, Rataje, Parszów i Węglów.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych, a wśród nich: Piknik Archeologiczny RYDNO, Turnieje Sołtysów, Dni Wąchocka, okolicznościowe uroczystości z okazji Dnia Kobiet, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Nauczyciela, Walentynki, uroczystości z okazji rocznic i świąt państwowych.

W budynku Domu Kultury mają swoją siedzibę lub organizują cykliczne spotkania następujące organizacje i stowarzyszenia: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Koło

Gospodyń Wąchocka, Towarzystwo Przyjaciół Wąchocka, Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Kieleckiej, Wąchockie Towarzystwo Wędkarskie "KAMIENNA", OSP Wąchock, Gminne Koło Pszczelarzy, Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników, Komitet Serwitutowy, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej.

**Organizacje wspierające edukację na terenie gminy**

Na obszarze gminy działa kilkanaście organizacji społecznych, które mogłyby zaangażować się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Doskonałym przykładem jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Parszowa. Stowarzyszenie to zrealizowało projekt pt. Ścieżka zdrowia - zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej przy Szkole Podstawowej w Parszowie.

#### **4. Opis i diagnoza stanu istniejącego**

W chwili obecnej bazę oświatowo - wychowawczą w Gminie stanowią:

- Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku w skład którego wchodzi :
  - ✓ Szkoła Podstawowa w Wąchocku,
  - ✓ Publiczne Przedszkole w Wąchocku,
- Gimnazjum Publiczne w Wąchocku,
- Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi,
- Szkoła Podstawowa w Parszowie.

##### **Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku**

Historia placówki obejmuje daty z najważniejszymi wydarzeniami.

**01.09.1962** - Oddanie do użytku nowego budynku szkolnego. Na uroczystość przybyło wielu gości, władz partyjnych i oświatowych.

**01.09.1966** -Zgodnie z reformą szkolną wprowadzono klasę ósmą. Szkoła liczyła 680 uczniów i 28 nauczycieli.

**01.09.1973** -W związku z reorganizacją systemu zarządzania oświatą nastąpiło przekształcenie szkoły podstawowej w Zbiorczą Szkołę Gminną i utworzenie stanowiska Gminnego Dyrektora Szkół, któremu podlegały wszystkie szkoły i przedszkola z terenu gminy. Funkcję tę powierzono panu Hipolitowi Lefkowi.

**24.05.1975** - Nadanie Zbiorczej Szkole Gminnej w Wąchocku imienia Bohaterów Powstania Styczniowego. Uroczystość miała szczególnie podniosły charakter. Dyrektor H. Lefek przypomniał zgromadzonym tragiczne wydarzenia sprzed wieku. Kulminacyjnym punktem programu było odsłonięcie pamiątkowej tablicy. Podczas tej uroczystości po raz pierwszy wykonano "Hymn szkolny". Słowa napisała pani Janina Kołsut a muzykę komponował pan Stanisław Pożoga.

**27.05.1977r** - Szkolny Szczep Harcerski im. M. Langiewicza i Zbiorcza Szkoła Gminna otrzymały sztandary ufundowane przez Komitet Rodzicielski.

**01.09.1983r** - Gminnym Dyrektorem Szkół został Kazimierz Winiarczyk.

**01.09.1984r** - Nastąpiła likwidacja Zbiorczej Szkoły Gminnej i stanowiska Gminnego Dyrektora Szkół. W związku z tym nastąpił powrót do nazwy Szkoła Podstawowa w Wąchocku im. Bohaterów Powstania Styczniowego. Dyrektorem tej szkoły został Kazimierz Winiarczyk.

**- 1995 rok** - Rozbudowa szkoły dla potrzeb przedszkola.

**1996 rok** - Oficjalne otwarcie przedszkola.

**01.09.1997r** - Powstanie Zespołu Placówek Oświatowych w Wąchocku, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa i Przedszkole Publiczne. Dyrektorem został Kazimierz Winiarczyk.

**01.09.1999r** - W związku z reformą szkolnictwa i powołaniem do życia gimnazjum utworzono Zespół Szkół w Wąchocku w składzie: sześcioklasowa szkoła podstawowa i trzyklasowe gimnazjum. Dyrektorem został Kazimierz Winiarczyk.

**2001 rok** - Oddanie do użytku budynku Gimnazjum Publicznego w Wąchocku, powrót do nazwy Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku.

### **Gimnazjum Publiczne w Wąchocku**

W związku z reformą oświaty od 1 IX 1999r. nastąpiła reorganizacja szkolnictwa w Polsce. Wprowadzono nowe typy szkół: sześciolletnią szkołę podstawową, trzyletnie gimnazjum oraz trzyletnie liceum profilowane lub dwuletnią szkołę zawodową. Taki podział miał pozwolić szkole na stworzenie lepszych warunków dla rozwoju charakteru i uzdolnień uczniów. Miała także ułatwić współpracę rodziców i nauczycieli. Zgodnie z powyższymi założeniami reformy edukacji na mocy decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock mgr Jana Solarza z dnia 31.03.1999r. zostało założone Gimnazjum Publiczne w Wąchocku. Rozpoczęło ono pracę 1 września 1999r. 29.03.1999r. Rada Miejska w Wąchocku podjęła uchwałę, że do obwodu stworzonego gimnazjum wejdą uczniowie z Wąchocka, Rataj i Marcinkowa. Na okres od 1.09.1999r. do 31.08.2000r. utworzono Zespół Szkół w Wąchocku, w skład którego weszły: Gimnazjum Publiczne, Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego i Przedszkole Publiczne. 12.08.1999r. Rada Miejska nadała nowo powstałej placówce statut. Dyrektorem został mgr Kazimierz Winiarczyk, wicedyrektorem mgr Czesław Kozłowski. W 2001 roku nowym dyrektorem gimnazjum został mgr Jarosław Samela. Z jego inicjatywy i Organu Prowadzącego szkoły, zgodnie z założeniami nowej reformy oświatowej, gimnazjum zostało wydzielona jako oddzielna placówka. Od razu podjęto decyzję o budowie nowego budynku, który miał się mieścić przy Szkole Podstawowej w Wąchocku. Początkowo przez 2 lata gimnazjum istniało razem ze Szkołą Podstawową i Przedszkolem w tym samym budynku. Natomiast w Parszowie powstał oddział zamiejscowy Gimnazjum Publicznego w Wąchocku, mieszczący się na II piętrze Szkoły Podstawowej. W roku 2002 władze miasta, zdając sobie sprawę z trudnej lokalowej sytuacji szkoły robiły wszystko, aby budynek stanął jak najszybciej. Prace ruszyły

i 20 marca 2004 roku nastąpiło oficjalne uroczyste otwarcie gimnazjum. W 2006 roku nastąpiła zmiana dyrekcji Gimnazjum Publicznego w Wąchocku. Dyrektorem został mgr Czesław Kozłowski a wicedyrektorem mgr Beata Sikorska. Nowa kadra realizuje podstawowe założenia poprzednika, wprowadzając jednocześnie udoskonalenia. Staraniem nowego dyrektora było założenie zewnętrznego i wewnętrznego monitoringu szkoły w celu zapewnienia większego bezpieczeństwa uczniom. Dyrektor Czesław Kozłowski podjął również decyzję o konieczności nadania imienia szkole. Długo zastanawiano się nad wyborem. Wreszcie wśród wielu propozycji przy długich dyskusjach Grona Pedagogicznego, uczniów, Rady Rodziców i społeczeństwa Wąchocka, postanowiono, że ze względu na lokalizację i tradycje historyczne najbardziej odpowiednie będzie imię "majora Jana Piwnika "Ponurego". Oficjalna uroczystość nadania szkole imienia i sztandaru gimnazjum odbyła się 13 czerwca 2008r. W 2016r. nastąpiła zmiana dyrekcji. Nowym dyrektorem została mgr Beata Sikorska.

### **Szkoła Podstawowe w Wielkiej Wsi**

Pierwsza wzmianka o szkole w Wielkiej Wsi ukazała się w roku 1904, kiedy to z inicjatywy pana nazwiskiem Proboszcz- obywatela Parszowa, przystąpiono do jej budowy. Ukończono i oddano do użytku w 1905r. Była to jedna olbrzymia izba, w której ławki były odpowiednikami klas. Pierwszym kierownikiem, jak podają najstarsi mieszkańcy był krótko niejaki pan Moskal. Po nim kierownictwo objął Antoni Piątkowski. W czasie pobytu Piątkowskiego w Rosji w szkole pracował Józef Szlęzak ze Skarżyska i Feliks Kolbicz. Od 1941r szkoła była miejscem schronienia partyzantów. Obecny wówczas kierownik pan Szymański był łącznikiem, a rannych partyzantów ukrywał w mieszkaniu za piecem. W latach 1945-1952 kierownikiem był pan Powłęga, późniejszy wykładowca na WSP w Kielcach. Grono nauczycielskie liczyło wówczas 3 osoby: Władysław Strachowski, Jadwiga Kwiecińska, Maria Boniszewska. Od stycznia 1952r obowiązki kierownika pełniła Kazimiera Kempieńska, a następnie w 1957r stanowisko objął Mieczysław Kempieński. Z jego inicjatywy zbudowano ganek przed szkołą w którym mieścił się pokój nauczycielski i biblioteka. W gronie pracowali: D. Siwiec, A. Szczepanowska, A. Maciąg, B. Michalczewska, St. Sadłos, T. Kempieńska, E. Błach, W. Przygoda, H. Przygoda, M. Herman, J. Moćko, D. Miśkiewicz, I. Pająk, E. Wojton, R. Laszczyk, Z. Kowalik. W 1972r odeszli na emeryturę K. i M. Kempieńscy, oraz J. Kwiecińska, a od 1 września tego roku dyrektorem ośmioklasowej szkoły o dziesięciu oddziałach został T. Kosior. W tym czasie wynajmowano

pomieszczenia na zajęcia u pana Ignacego Wojtachniego i u pana Romana Spadło, a praca odbywała się na dwie zmiany. W 1972r w związku z powstaniem Zbiorczej Szkoły Gminnego w Wąchocku zmniejszył się stopień organizacyjny szkoły. Pozostały tylko klasy I-IV, a placówka stała się Punktem Filialnym Szkoły Podstawowej w Wąchocku. Pozostało tylko 5 nauczycieli. W związku z tym wydarzeniem upadł projekt budowy nowej szkoły. W 1978r Kurator Oświaty obiecał remont starego budynku. W 1979r odszedł pan Tadeusz Kosior, a kierownikiem placówki została pani J. Moćko. Było coraz ciasniej, wprowadzono przedszkole, a w klasach I-IV uczyło się ponad 100 uczniów. W roku 1983 funkcję kierownika Punktu Filialnego Gminny Dyrektor Szkół mgr K. Winiarczyk powierzył nauczycielce T. Kempieńskiej. Dzieci nadal uczyły się w prawie osiemdziesięcioletnim, czteroklasowym budynku w którym było zimno, ciasno i ponuro. Dzięki staraniom Rady Sołeckiej w Wielkiej Wsi powołano Komitet Budowy Szkoły, któremu przewodniczyła pani Bożena Sowa. W roku 1984 rozpoczęły się prace ziemne. Mieszkańcy Wielkiej Wsi i Węglowa budowali szkołę wspólnie gromadząc materiały budowlane, zbierając pieniądze, płacąc za opracowanie dokumentacji. Wykonali wiele prac m.in. ogrodzenie, zaszklili okna, dowozili wodę. Zasadnicze prace wykonała Remontowo- Budowlana Spółdzielnia Pracy ze Starachowic, a dodatkowe prace okoliczni mieszkańcy w ramach czynów społecznych. Pełne uznania dla ich trudu były władze miejscowe i oświatowe. Jak zawsze przy tego typu inwestycjach były wzloty i zniechęcenie, zrywy i oczekiwanie. Dla potrzeb szkoły wykonano odwiert studni, pojawiły się kolejne kłopoty- nie zdołano na czas doprowadzić wody do szkoły, co uniemożliwiło przekazanie budynku do użytku. 18 grudnia 1989r dzieci zostały przez nauczycieli przeprowadzone do nowej szkoły, nadal jednak trwały prace w holu, który miał spełniać rolę Sali gimnastycznej. Zajęcia dydaktyczne prowadzone były już w ciepłych i przestronnych, jasnych salach. Klasa „0” została włączona do szkoły. Przez prawie 2 lata funkcjonowała placówka „bez wody”, była ona dowożona beczkownikami. Dzięki pomocy Komitetu Rodzicielskiego, ludzi dobrej woli stworzono w miarę normalnie funkcjonującą placówkę. Do 31 sierpnia 2000roku obowiązki dyrektora szkoły pełniła mgr T. Kempńska. Osoba ta związała swoje serce i życie z tą miejscowością. Uczyła, wychowywała jak również dokładała wszelkich starań i czasu, aby ta szkoła powstała, funkcjonowała i godnie reprezentowała imię, które otrzymała. Od 1 września 2000r obowiązki dyrektora szkoły przejęła pani mgr Bożena Wrona. Od samego początku dokłada starań i kontynuuje pozyskane tradycje, aby placówka była wizytówką uczniów, grona pedagogicznego, pracowników szkoły, rodziców i społeczeństwa.

### **Szkoła Podstawowa w Parszowie**

Publiczna Szkoła Podstawowa w Parszowie rozpoczęła działalność dydaktyczno-wychowawczą w 1945/46 roku. Zajęcia odbywały się w szkole przedwojennej, w dwóch starych postaszicowskich budynkach będących własnością Urzędu Gminy. Znajdowały się w nim 4 izby lekcyjne, sala gimnastyczna, kuchnia i niewykończone sale. Stan budynków był bardzo zły, warunki nauczania jeszcze gorsze. Rozpoczęto remont szkoły. Wymieniono okna, podłogi, tynki, poddano reperacji piece i dach, doprowadzono elektryczność. Brak było ławek, krzeseł i podstawowych pomocy naukowych. Do 1951 roku szkoła pełniła rolę Szkoły Zbiorczej. Sytuacja lokalowa nadal była bardzo ciężka. Władze szkolne zmuszone były do wynajęcia izb u mieszkańców wsi. Trwało to do 1965 roku.

Rok szkolny 1966/1967 przyniósł nowe zmiany w życiu naszej szkoły. Wprowadzono 8-klasową szkołę podstawową. Istotną rolę w realizowaniu zadań dydaktyczno-wychowawczych spełniała biblioteka szkolna oraz działające organizacje ZHP, PCK, SKO. Organem doradczym szkoły był prężnie działający Komitet Rodzicielski. Rodzice troszczyli się nie tylko o sprawy natury materialnej, nie obojętna im była sprawa wychowania i nauczania. Członkowie Komitetu bywali na lekcjach, sprawowali nadzór nad młodzieżą w godzinach pozalekcyjnych. Organizowali dla społeczeństwa wsi spektakle teatralne, które cieszyły się ogromnym powodzeniem.

Do najbardziej aktywnych i oddanych szkole należeli: Leon Menda, Józef Błaszczkowski, Ludwik Nowak, Stefan Franczyk, Agnieszka Głowacz, Edward Przygoda, Józef Mijas, Zdzisław Grzelka, Mieczysław Sobala, Józef Gembski. Oni najbardziej rozumieli potrzeby szkoły, najważniejsza dla nich była poprawa warunków lokalowych.

W 1956 roku z inicjatywy Komitetu Rodzicielskiego działającego w Szkole Podstawowej w Parszowie i Mostkach powołany został Komitet Budowy Szkoły, w skład którego weszli mieszkańcy Parszowa i Mostek.

Ci, którzy dźwignęli oświatę z gruzu, to: Stanisław Pustuła – pierwszy kierownik szkoły, Piotr Ciepela – kierownik w latach 1946 – 50, Stanisław Ciepela, Wiktoria Tarczewska, Jan Kopczyński.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność Teodory i Tadeusza Klimkowskich, którzy w Parszowie spędzili swoje młode lata. Byli wspaniałymi nauczycielami, wychowawcami oraz zwierzchnikami cieszącymi się szacunkiem i uznaniem wśród nauczycieli i społeczeństwa Parszowa. Oni to zainicjowali budowę nowej szkoły i doprowadzili do jej

wybudowania.

Fundamenty pod nową szkołę postawiono 15 kwietnia 1967 roku, a już 12 października 1968 roku został oddany do użytku uczniom nowy, piękny budynek o 16 izbach lekcyjnych i sali gimnastycznej.

13 października 1968 roku po raz pierwszy zabrzmiał dzwonek. Naukę rozpoczęło 154 uczniów w 16 oddziałach. Grono pedagogiczne rozpoczęło pracę pod kierunkiem mgr Zygmunta Stajniaka. Z chwilą podjęcia pracy dydaktyczno-wychowawczej w naszej szkole głównym zadaniem kierownika szkoły, grona pedagogicznego, a także Komitetu Rodzicielskiego było gromadzenie pomocy naukowych do poszczególnych sal.

Na przestrzeni lat 1970 – 73 zorganizowano pracownię: biologiczną, fizyczno-chemiczną, zajęć praktyczno-technicznych, geograficzną, matematyczną, pracownię języka polskiego, a także pracownię do klas I – IV. Zakupiono sprzęt radiotelewizyjny, projektory filmowe, płyty, kasety. Rolę pomocy naukowych w procesie nauczania uświadamiali sobie uczniowie i ich rodzice. Tradycją stało się przekazywanie szkole przez uczniów klas ósmych pomocy przydatnych młodszemu kolegom.

W dniu 8 maja 1975 roku odbyła się uroczystość nadania imienia szkole. Długo zastanawiano się nad wyborem imienia. Wreszcie wśród wielu propozycji przy długich dyskusjach wśród społeczeństwa Parszowa, uczniów i grona nauczycielskiego postanowiono, że najbardziej odpowiednim będzie imię „Ludowego Wojska Polskiego”. Wybór tego imienia argumentowano tym, że szkoła została oddana do użytku 12 października 1968 roku – w 25 rocznicę bitwy pod Lenino i powstała w wyniku wydatnej pomocy wojska.

29 kwietnia 1989 roku szkoła otrzymała sztandar ufundowany przez ZWK Marywil w Suchedniowie. Na początku lat 70 pod okiem ówczesnego kierownika szkoły Hipolita Lefka oraz nauczycielki w-f Haliny Bzymek, rozpoczęto na placu szkoły budowę kompleksu sportowego. W jego skład weszły 2 boiska, bieżnia, skocznia, tor przeszkód oraz plac rekreacyjny.

Z chwilą oddania szkoły do użytku działalność swoją rozpoczęła również biblioteka szkolna, która przejęła zbiory biblioteczne ze starych szkół w Parszowie i Mostkach w liczbie 2966 woluminów. Z każdym rokiem księgozbiór biblioteki się powiększał.

Nowo wybudowana szkoła posiadała lokal z przeznaczeniem na świetlicę szkolną. Lokal ten wykorzystywany był głównie jako stołówka i „poczekalnia” dla dzieci oczekujących na lekcję lub autobus. Świetlica szkolna nie funkcjonowała. Dzieciom uczęszczającym na dwie zmiany dojeżdżającym z sąsiednich wiosek szkoła nie zapewniała należytej opieki.



Dyrektor szkoły oraz nauczyciele zdawali sobie z tego sprawę. Toteż na wniosek dyrekcji, groma i rodziców 1 grudnia 1976 roku rozpoczęła pracę świetlica szkolna.

Od początku istnienia szkoły w Parszowie, tj. od 1968 roku funkcje kierownicze pełniło 7 osób, które swym zaangażowaniem się w prace szkoły przyczyniły się do jej rozwoju. Byli to: mgr Zygmunt Stajniak, Teodora Klimkowska, mgr Hipolit Lefek, mgr Daniel Szymański, Tadeusz Kosior, mgr Halina Bzymek, inż. Krzysztof Kędzierski, mgr Barbara Mączyńska, obecnie mgr Barbara Gajewska.

**Zdjęcie 1: Budynek Szkoły Podstawowej w Parszowie**



*Źródło: <http://spparszow.edupage.org/about/>*

## 4.1 Baza szkół i przedszkoli

Tabela 4: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock

Placówka	Adres siedziby oraz e-mail
Szkoła Podstawowa w Parszowie	Parszów, ul. Szkolna 28, 27 – 215 Wąchock szparszow@wp.pl
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	Wielka Wieś 354, 27 – 215 Wąchock spww@konto.pl
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	ul. Kościelna 10 27 – 215 Wąchock szkolawachock@o2.pl
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	ul. Kościelna 10 27 – 215 Wąchock oswiata_wachock@pro.onet.pl

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Tabela 5: Obwody szkół

Placówka	Obwody szkolne
Szkoła Podstawowa w Parszowie	sołectwo Parszów
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	sołectwa Węglów i Wielka Wieś
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	miasto Wąchock, sołectwa Marcinków i Rataje
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	miasto Wąchock, sołectwa Marcinków, Parszów, Rataje, Węglów i Wielka Wieś

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

## 4.2 Uczniowie

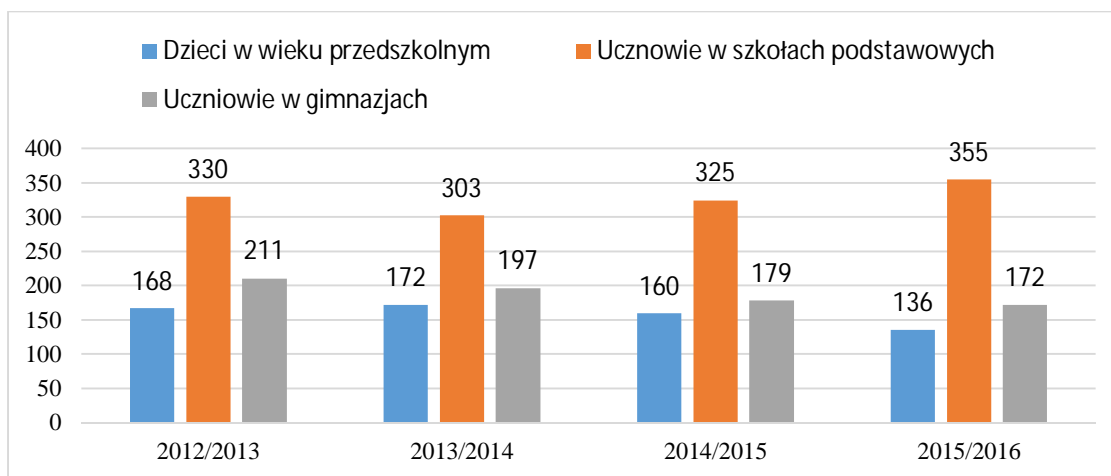
Łącznie do wszystkich przedszkoli, szkół i gimnazjum prowadzonych przez Gminę Wąchock w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało 663 **dzieci i młodzieży**. W ostatnich latach możemy zaobserwować niewielki spadek liczby dzieci uczęszczających do placówek na terenie gminy. Względem roku szkolnego 2012/2013 spadek ten wynosił 46 uczniów. Poniższa tabela oraz wykres przedstawiają liczbę uczniów uczęszczającą do poszczególnych placówek na terenie Gminy Wąchock.

**Tabela 6: Liczba uczniów na terenie Gminy Wąchock w poszczególnych placówkach**

Placówka	Liczba uczniów (proszę o wyodrębnienie liczby dzieci przedszkolnej)			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Szkoła Podstawowa w Parszowie	93 SP + 42 OP	86 SP + 43 OP	87 SP + 45 OP	92 SP + 32 OP
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	77 SP + 35 OP	73 SP + 49 OP	83 SP + 40 OP	86 SP + 33 OP
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	160 SP+ 91 P	144 SP + 80 P	155 SP + 75 P	177 SP + 71 P
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	211	197	179	172

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

**Wykres 5: Liczba dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie Gminy Wąchock**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym w ostatnich latach stopniowo maleje co jest dość niepokojące.

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Gminy. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy mają zapewnione wsparcie m.in. poprzez nauczanie indywidualne, rewalidację. Dla dzieci z problemem nadwagi bądź otyłości oraz wadą postawy organizowane są zajęcia korekcyjne.

**Tabela 7: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy**

Nazwa zajęć dodatkowych	Szkoła Podstawowa w Parszowie	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku
	Liczba uczniów			
Nauczanie indywidualne	1	1	3	4
Rewalidacja	3	8	2	1
Zajęcia korekcyjne	6	0	2	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

**Tabela 8: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych**

Placówka	Biblioteka		Logopeda		Świetlica		Pedagog	
	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa w Parszowie	15	96	1	1	13	45	13	96
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	15	98	2	12	13	25	13	98
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	15	191	3	2	26	50	13	191
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	15	177	-	-	13	15	26	177

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Szkoły na terenie Gminy Wąchock zapewniają dodatkowe zajęcia (koła zainteresowań, koła naukowe), które służą rozwijaniu zdolności, umiejętności i zainteresowań, pracę

indywidualną z uczniami szczególnie uzdolnionymi oraz pomoc w przygotowaniu do olimpiad i konkursów przedmiotowych.

SP Parszów – szachowe, teatralne, badminton, oaza, język angielski dla uczniów zdolnych;

SP Wielka Wieś – koło przyrodnicze, drużyna harcerska;

ZPO Wąchock – koło fotograficzne, turystyczne, drużyna harcerska, Szkolny Klub Sportowy, teatrzyk szkolny, zespół taneczny;

GP Wąchock – chór szkolny, Mała Liga Piłki Ręcznej, zajęcia z koszykówki, koło rowerowe, zajęcia rozwijające wiedzę – wszystkie przedmioty z programu nauczania.

Uczniowie z terenu gminy Wąchock osiągają sukcesy poza murami szkół. Wielu uczniów zdolnych bierze udział w konkursach wojewódzkich oraz ogólnopolskich zajmując wysokie pozycje. W poniższej tabeli znajduje się wykaz olimpijczyków oraz wykaz osiągnięć sportowych uczniów w poszczególnych szkołach z terenu gminy.

**Tabela 9: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczających do szkół na terenie gminy Wąchock**

Szkoła	Olimpijczycy
Szkoła Podstawowa w Parszowie	1 osoba (laureat wojewódzkiego konkursu matematyczno – przyrodniczego)
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	1 osoba (finalista Ogólnopolskiego Konkursu Matematycznego „Pangea” 1 osoba (konkurs plastyczny organizowany przez KRUS – wyróżnienie na szczeblu wojewódzkim) 1 osoba (XXVI Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – wyróżnienie na szczeblu powiatu)

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock*

**Tabela 10: Osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2015/2016**

Szkoła	Nazwa zawodów	Osiągnięcie
Szkoła Podstawowa w Parszowie	Konkurs Szachowy im. Marii Kaczyńskiej	wyróżnienia dla uczniów na etapie powiatowym
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	Mała Liga Piłki Ręcznej	III miejsce w eliminacjach na szczeblu wojewódzkim

Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	Półfinał Województwa Świętokrzyskiego w Koszykówce Dziewcząt	I miejsce
	Mistrzostwa Województwa Świętokrzyskiego w Tenisie Stołówym	I miejsce, Drużynowy Mistrz Województwa Juniorów
	II Międzywojewódzki Turniej Kobiet – koszykówka	III miejsce
	Półfinał Województw w Piłce Ręcznej Chłopców, Mała Liga Piłki Ręcznej	III miejsce
	Finał Województwa Świętokrzyskiego – koszykówka dziewcząt	IV miejsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Gmina Wąchock wspiera dzieci i młodzież poprzez:

- finansowanie dożywiania
- stypendia
- dowóz uczniów do placówek

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku.

**Tabela 11: Liczba uczniów dożywianych z terenu Miasta i Gminy Wąchock**

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2015/2016
Szkoła Podstawowa w Parszowie	25	25
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	22	22

Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	27	24
<b>Razem</b>	104	101

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Uczniom pochodzącym z rodzin mających trudną sytuację materialną wypłacane są stypendia socjalne. W roku szkolnym 2015/2016 stypendia zostały wypłacone 35 uczniom z terenu gminy Wąchock. Należy zaznaczyć, że liczba osób otrzymujących stypendia nieco zmalała względem roku szkolnego 2014/2015. W przypadku zdarzeń losowych dotyczących rodziny uczniowie otrzymują zasiłki losowe.

**Tabela 12: Ilość wypłacanych zacisków szkolnych w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016**

Szkoła do której uczęszcza uczeń	Stypendia		Zasiłki losowe	
	2014/2015	2015/2016	2014/2015	2015/2016
<b>Szkoły podstawowe</b>	50	25	0	0
<b>Gimnazja</b>	25	10	0	1
<b>Razem</b>	75	35	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. Na terenie gminy Wąchock dowożonych jest 165 dzieci i młodzieży. Poniższa tabela pokazuje jak wygląda sytuacja dowozu dzieci w gminie Wąchock do poszczególnych placówek.

**Tabela 13: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły**

Miejscowość	Ilość uczniów	Przewoźnik	Szkoła
Parszów	21	OPARKA DVL	Szkoła Podstawowa w Parszowie
Marcinków	31	OPARKA DVL	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku

Rataje	24	OPARKA DVL	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku
Marcinków	11	OPARKA DVL	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku
Parszów	28	OPARKA DVL	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku
Rataje	13	OPARKA DVL	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku
Węglów	6	OPARKA DVL	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku
Wielka Wieś	31	OPARKA DVL	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock*

### **Wnioski:**

1. Przez trzy kolejne lata szkolne (2013-2015) nastąpił znaczący spadek liczby dzieci przebywających w przedszkolach oraz gimnazjum na terenie gminy.
2. Liczba uczniów w szkołach podstawowych uległa wzrostowi na przestrzeni ostatnich lat.
3. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
4. W ostatnim roku zmalała liczba dzieci dożywianych na terenie Miasta i Gminy Wąchock.
5. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
6. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce w tym ucznia z niepełnosprawnościami.



### 4.3 Kadra oświatowa

Kadra oświaty to kluczowy element zasobów kapitału intelektualnego Miasta i Gminy Wąchock. To jedna z grup, która będzie w istotnym stopniu decydowała o rozwoju Miasta i Gminy Wąchock.

Najliczniejszą grupę kadry pedagogicznej stanowią pracownicy o najwyższych kwalifikacjach zawodowych tj. posiadający tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym jest to 79 osób. Nauczyciele z terenu Miasta i Gminy Wąchock ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie. Przede wszystkim należy przeszkolić nauczycieli pod kontem wykorzystania w systemie edukacji technologii informacyjno-komunikacyjne. Poniższe tabele przedstawiają dane nt. stanu zatrudnienia w poszczególnych placówkach oraz dane na temat kwalifikacji zawodowych kadry oświatowej.

**Tabela 14 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wąchock**

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. doktora magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielski ego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikacje	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Szkoła Podstawowa w Parszowie	17	-	-	-	-	3	5	9
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi	16	-	-	-	-	1	5	10
Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku	22	-	1	1	1	2	7	14
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	24	-	-	-	1	1	2	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

**Wnioski:**

1. Większość zatrudnionych nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.
2. Należy wzmocnić umiejętności posługiwania się i wykorzystania w procesie kształcenia technologii TIK.
3. Należy rozwijać/wzmacniać wśród nauczycieli umiejętności posługiwania się językami obcymi.
4. Wspierać podejmowane przez nauczycieli innowacje pedagogiczne i ich udział w tym zakresie.
5. Zachęcać do coraz szerszego udziału nauczycieli w projektach edukacyjnych.
6. Wspierać i wzmocniać współpracę z organizacjami samorządowymi.

#### 4.4 Baza lokalowa

Szkoły posiadają zróżnicowaną ofertę edukacyjną. Gmina Wąchock dobrze dba o swoje placówki oświatowe. W miarę możliwości finansowych stopniowo je modernizuje, remontuje i doposaża. Jak oceniają dyrektorzy placówek, stan bazy jest ogólnie dobry, ale z uzyskanych informacji wynika, że potrzeby w tym zakresie są jeszcze bardzo duże. Przedszkola, szkoły i gimnazja dysponują budynkami o różnym wieku. Poniższa tabela przedstawia dane na temat stanu bazy lokalowej poszczególnych szkół.

**Tabela 15: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy**

Wyszczególnienie	Szkoła Podstawowa w Parszowie ( w tym oddział przedszkolny)	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi ( w tym oddział przedszkolny)	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku ( w tym przedszkole)	Gimnazjum Publiczne w Wąchocku (łącznie z oddziałami w Parszowie)
Liczba sal lekcyjnych	11	8	13	12
Wyposażenie sali komputerowej	10 komputerów	20 komputerów, skaner, drukarka	8 komputerów, zestaw mobilny, mini tablety – 20 szt.	22 komputery
Wyposażenie sali gimnastycznej	drabinki, kosze, bramki, drobny sprzęt sportowy/pomoce dydaktyczne do zajęć sportowych (piłki itp.)	drabinki, bramki, drobny sprzęt sportowy (piłki) oraz sprzęt do gimnastyki korekcyjnej	drabinki, bramki, materace, sprzęt do gimnastyki (kozioł, skrzynia), drobny sprzęt sportowy	bramki, kosze, drobny sprzęt sportowy, urządzenia siłowni
Sala multimedialna	+	+	+	-
Stołówka	+	+	+	-
Biblioteka	+	+	+	+
Sala gimnastyczna	+	+	+	+
Boisko	+	+	-	+

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

#### Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół oraz przedszkoli na terenie gminy należy określić jako dobry. Aby uczniowie szkół, przedszkoli i gimnazjum z terenu Gminy Wąchock mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Poniżej przedstawiamy potrzeby z jakimi borykają się placówki na terenie Gminy.

### **Szkoła Podstawowa w Parszowie**

#### **POTRZEBY**

Szkoła posiada wyeksploatowany sprzęt komputerowy, który wymaga natychmiastowego odnowienia. Nowoczesny sprzęt komputerowy, tablice interaktywne czy tablety są niezbędnym wyposażeniem pracownik komputerowych czy sal lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Parszowie. Współczesny uczeń na co dzień korzysta z komputera, tabletu, Internetu, telefonu komórkowego oraz innych zdobyczy techniki. Jest przyzwyczajony do szybkiego, wielokanałowego i multimedialnego pozyskiwania informacji. To właśnie szybki rozwój nowych technologii stawia przed nauczycielem nowe, niespotykane wcześniej w pracy z uczniem wyzwania. Szybki i łatwy dostęp do informacji wymusza na nauczycielu nowe podejście do edukacji. Nie może być mowy o skutecznej edukacji bez zaangażowania nowych technologii. Wykorzystanie komputerów, tablic interaktywnych, odtwarzaczy multimedialnych, projektorów na lekcji, to dziś konieczność. Dodatkową potrzebą placówki jest zakup wyposażenia meblowego m.in. ławki, krzeselka oraz wyposażenia w pomoce dydaktyczne m.in. do pracowni przyrodniczej.

W najbliższym czasie istnieje potrzeba przeprowadzenia:

- ✓ Remontu łazienek oraz sal lekcyjnych,
- ✓ Wymiany instalacji grzewczej i kanalizacyjnej.

### **Szkoła Podstawowa w Wielkie Wsi**

#### **POTRZEBY**

W najbliższym czasie istnieje potrzeba doposażenia oddziału przedszkolnego w pomoce dydaktyczne oraz sali gimnastycznej m.in. w materace, sprzęt do gimnastyki czy kosze do gry w koszykówkę. Wyposażenie zwłaszcza sportowo – ruchowe jest niezbędne ze względu na coraz częściej występującą u dzieci otyłość oraz wady postawy. Zachęcenie dziecka w tak młodym wieku do aktywności fizycznej może w przyszłości przynieść wiele korzyści m.in. zdrowotnych. Edukacja uwzględniająca aktywność fizyczną i rozwój sprawności ruchowej dzieci zajmuje w szkole szczególne miejsce. Ruch jest naturalną potrzebą dziecka a odpowiednia aktywność ruchowa jest dziecku niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozwoju fizycznego, umysłowego, motorycznego i społecznego. Kolejną potrzebą istniejącą w placówce jest zakup tablic interaktywnych oraz komputerów do biblioteki szkolnej.

Z prac remontowo/modernizacyjnych placówka zamierza zrealizować:

- ✓ remont budynku hali sportowej
- ✓ modernizację instalacji wodnej oraz sanitariatów

- ✓ modernizacje ogrodzenia wokół placówki

### **Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku**

#### **POTRZEBY**

W budynku istnieje potrzeba przeprowadzenia termomodernizacji: wykonanie elewacji wraz z czyszczeniem piaskowca, wymiana grzejników, okien w sali gimnastycznej oraz oświetlenia w salach lekcyjnych. Dodatkowymi pracami jest modernizacja szatni i pracowni, remont łazienek oraz odwodnienie terenu wokół szkoły. Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który wymaga natychmiastowego odnowienia. Nowoczesny sprzęt komputerowy i tablice interaktywne są niezbędne. Komputery w szkole przydają się nie tylko na lekcjach informatyki. Przydają się one również poza zajęciami. Dzięki komputerom można zorganizować ciekawe lekcje z zastosowaniem nauczania przez Internet. E-learning jest dziś nie tylko modny, ale również wygodny. Tego typu platformy pozwalają na efektywną i ciekawą naukę. Można zorganizować młodym ludziom interesujące lekcje języków obcych czy każdego innego przedmiotu z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi e-learning. Część pomocy dydaktycznych na których pracują nauczyciel jest zniszczona i należałoby je wymienić. Przedszkole wymaga również dodatkowego wyposażenia m.in. zabawki.

### **Gimnazjum Publiczne w Wąchocku**

#### **POTRZEBY**

Wśród najpilniejszych potrzeb remontowych placówki można wymienić malowanie/odnowienie ścian wewnątrz budynku oraz cyklinowanie podłóg. W najbliższym czasie należałoby zakupić nowe komputery, tablice interaktywne oraz drukarki do pracowni komputerowych/ sal lekcyjnych. Tego typu sprzęt w dzisiejszych czasach jest wykorzystywany przez nauczycieli do organizowania ciekawych lekcji np. z zastosowaniem nauczania przez Internet.

Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania oraz w miarę możliwości doposaża szkoły. Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów dotyczących edukacji zrealizowanych na terenie Miasta i Gminy Wąchock na przestrzeni kilku ostatnich lat.

**Tabela 16: Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta i Gminy Wąchock głównie z obszaru edukacji**

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
1.	Gmina Wąchock „Budowa hali sportowej przy Gimnazjum Publicznym w m. Wąchock”	2008 – 2010	4 003 745,68	wybudowano halę sportową o powierzchni 1 850 m <sup>2</sup> (powierzchnia do gry, pomieszczenia siłowni, magazynki, toalety)
2.	Szkoła Podstawowa w Parszowie „Przedszkole Pluszowego Misia”	2008 – 2010	261 535,00	uruchomiono oddział przedszkolny, wyremontowano i wyposażono salę przedszkolną, szatnię i łazienkę, zakupiono pomoce dydaktyczne, organizowano bezpłatne zajęcia z języka angielskiego, ruchowo – muzyczne, teatralno – plastyczne, zajęcia z edukacji zdrowotnej, nieodpłatne posiłki i wycieczki,
3.	Gmina Wąchock „Budowa ogólnodostępnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Parszowie”	2011	708 068,99	wykonano boisko ze sztuczną nawierzchnią (pow. 2 048 m <sup>2</sup> )
4.	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku „Lokalne partnerstwo na rzecz dzieci w Wąchocku”	2009 – 2011	503 194 ,00	zakupiono materiały do adaptacji i wyposażenia przedszkola
5.	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi „Wielkie nadzieje Wielkiej Wsi”	2009 – 2011	544 155,00	uruchomiono oddział przedszkolny, odnowiono i przystosowano do potrzeb dzieci salę z łazienką oraz szatnię, zakupiono sprzęt szkolny, meble, zabawki oraz pomoce dydaktyczne, organizowano zajęcia dodatkowe
	Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi „Wielkie nadzieje edukacyjne Wielkiej Wsi”	2011 – 2013	334 458,00	zakupiono pomoce dydaktyczne (m . in. książki i programy multimedialne)
6.	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku „Kompleksowa edukacja przedszkolna w Gminie Wąchock”	2011 – 2013	1 521 498,40	zaadoptowano pomieszczenia, zakupiono materiały metodyczne dla nauczycieli i dydaktyczne dla uczniów, organizowano wycieczki/wyjazdy dla dzieci, organizowano zajęcia dodatkowe dla dzieci (logopedyczne, korekcyjne, j. angielski)
7.	Gmina Wąchock „Indywidualizacja nauczania i wychowania w kl. I – III w Gminie Wąchock”	2011 – 2013	91 270,45	szkoły doposażono w materiały dydaktyczne, organizowano zajęcia dodatkowe
8.	Gmina Wąchock „Kraina zabawy – zakup i montaż elementów placu zabaw dla dzieci przy szkole Podstawowej w Wielkiej Wsi”	2012 – 2013	36 175,35	przygotowano teren pod plac zabaw oraz zakupiono urządzenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

**Wnioski:**

1. Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. W placówkach na terenie gminy należy dokonać prac termomodernizacyjnych (m.in. wymiana stolarki okiennej, instalacji grzewczej).
3. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się w placówkach jest stary i należy go niezwłocznie wymienić.
4. Szkoły należy doposażyć w pomoce dydaktyczne.
5. Sprzęt sportowy w szkołach na terenie gminy jest wyeksploatowany i należy go wymienić.
6. Placówki wymagają zakupu wyposażenia m.in. meble.

#### 4.5 Efektywność nauczania

Wąchock jako gmina jest organem prowadzącym zarówno dla szkół podstawowych i gimnazjów. Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki egzaminów zewnętrznych. W tabelach poniżej zamieszczone są średnie wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów z Miasta i Gminy Wąchock.

Od kwietnia 2002 roku przeprowadza się powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalają na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Tabela 17: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016

L.p.	Szkoła	Część 1		język polski	matematyka	język angielski	
		Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
1.	Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego	29	58,4	68,6	48,3	29	72,7
2.	Szkoła Podstawowa im. Ludowego Wojska Polskiego w Parszowie	20	63,8	66,3	61,3	20	60,1
3.	Szkoła Podstawowa im. Świętokrzyskich Partyzantów Armii Krajowej	15	61,3	68,7	54,0	15	62,3

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi*

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach:

Część **humanistyczna** składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z zakresu: historii i wiedzy o społeczeństwie.

Część **matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

W części dotyczącej **języka obcego nowożytnego** gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.



**Tabela 18: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016**

Szkoła	Egzamin	Najniższe	Bardzo niskie	Niskie	Niżej średnie	Średnie	Wyżej średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Najwyższe	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		Rozkład krajowy wyników									
		4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%	
		Liczba uczniów w szkole według wyników									
		Niskie			Średnie			Wysokie			
Gimnazjum Publiczne w Wąchocku	Język polski	2	6	7	11	12	5	13	3	2	
	Historia i WOS	2	6	7	10	15	11	8	2	0	
	Matematyka	1	4	6	11	14	11	10	4	0	
	Przedmioty przyrodnicze	0	1	9	11	16	11	9	2	2	
	Język angielski PP	2	2	6	11	10	12	5	2	3	
	Język angielski PR	2	1	7	9	12	10	6	2	4	
	Język niemiecki PP	0	0	0	0	0	2	5	0	1	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

**Tabela 19: Wyniki szkół gimnazjalnych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016 na terenie Miasta i Gminy Wąchock**

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum Publiczne im. mjr. Jana Piwnika "Ponurego" w Wąchocku	Język polski	61	68	68	69	69	69
	Historia i WOS	61	54	54	54	56	56
	Matematyka	61	49	49	48	48	49
	Przedmioty przyrodnicze	61	53	53	51	52	51
	Język angielski PP	53	65	65	61	63	64
	Język angielski PR	53	46	46	43	43	45
	Język rosyjski PP	8	82	82	53	58	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Jak wynika z powyższej tabelki wyniki z egzaminów z języka polskiego są niższe od średniej dla powiatu, województwa i kraju. Natomiast wyniki z przedmiotów przyrodniczych, języka

angielskiego oraz języka rosyjskiego są wyższe niż średnia dla powiatu, województwa czy kraju.

**Wnioski:**

1. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
2. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
3. Istnieje potrzeba wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.

## 4.6 Analiza demograficzna

Według danych Z Urzędu Miasta i Gminy Wąchock w 2015 roku gminę zamieszkiwało **6929** osób i było to o **152 osób** mniej niż w roku 2012. Niepokojącym zjawiskiem jest również występujący od kilku lat ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę ludności w gminie. Największą część społeczeństwa gminy 63,2% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 21,3% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie.

### Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 na terenie Miasta i Gminy Wąchock.

**Tabela 20: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015**

<b>MIASTO I GMINA WĄCHOCK</b>	<b>2013</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,1	61,5	61,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	134,6	142,8	150,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	35,1	36,2	<b>37,1</b>

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach*

Na koniec 2015 r. w Gminie Wąchock wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **37,1** i był dużo wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił 33,9; oraz dla Polski – 31,4. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Wąchock szybciej się starzeje.

Analiza danych demograficznych pokazuje iż w ostatnich latach stopniowo maleje liczba urodzeń na terenie gminy. W 2015 roku według danych Urzędu Miasta i Gminy w Wąchocku przyszło na świat 38 dzieci tj. o 23 dzieci mniej w stosunku do roku 2014. Utrzymując się tendencja spadkowa może w konsekwencji doprowadzić m.in. do zwolnień części nauczycieli

lub w drastycznych przypadkach zamknięciu części placówek. W chwili obecnej żadna z placówek na terenie gminy nie jest przeznaczona do likwidacji.

**Tabela 21: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne**

Rok urodzenia	Zespół Placówek Oświatowych w Wąchocku			Szkoła Podstawowa w Wielkiej Wsi		Szkoła Podstawowa w Parszowie	Liczba urodzeń
	Marcinków	Rataje	Wąchock	Węglów	Wielka Wieś	Parszów	
2011	7	6	25	3	9	11	61
2012	2	7	21	1	9	11	51
2013	5	6	27	2	7	16	63
2014	9	5	19	0	14	14	61
2015	2	3	12	2	7	12	38

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock*

### **Wnioski:**

1. Na terenie Miasta i Gminy Wąchock w ostatnich latach zmalała liczba urodzeń.
2. Społeczeństwo gminy starzeje się.
3. Co rocznie spada liczba mieszkańców Miasta i Gminy Wąchock.

#### 4.7 Finansowanie oświaty

Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Gminy Wąchock. W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów. Wydatki na oświatę wzrosły od roku 2010 o **1 072 103,37 zł**. W 2015 r wydatki bieżące na edukację wynosiły **7 099 963,23 zł** w tym subwencja wynosiła **4 831 760,46 zł**. Oznacza to iż Gmina w 2015 roku musiała pokryć z środków własnych pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy. Była to kwota **2 268 202,77 zł**.

Wykres 6: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<b>Wydatki bieżące ogółem na edukację</b>	6 027 859,86	6 175 810,10	6 430 763,51	6 816 165,75	6 777 592,40	7 099 963,23
<b>Wynagrodzenia i pochodne</b>	4 898 588,43	5 142 053,59	5 494 984,60	5 800 043,47	5 904 486,42	6 173 278,62
<b>Subwencje i dotacje</b>	4 478 933,03	4 483 583,93	4 734 626,92	4 756 207,01	4 699 215,40	4 831 760,46
<b>Kwota, która Gmina Wąchock „dokłada” do oświaty</b>	1 548 926,83	1 692 226,17	1 696 136,59	2 059 958,74	2 078 377,00	2 268 202,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Wąchock

#### Wnioski:

1. Co rocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. Gmina w roku 2015 przeznaczyła kwotę ponad 2 mln złotych na oświatę w Mieście i Gminie Wąchock z budżetu jako różnicę pomiędzy wydatkami a subwencją oświatową.

#### **4.8 Podsumowanie diagnozy**

Na przełomie lat 2010-2016 można zaobserwować coroczny spadek liczby dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Miasta i Gminy Wąchock. Analiza danych demograficznych jednoznacznie wskazuje, iż społeczeństwo Miasta i Gminy Wąchock **starzeje się**. Zauważalnym zjawiskiem jest to, iż coraz częściej z gminy wyjeżdżają ludzie młodzi. Niepokojący jest również **ujemny** przyrost naturalny. Na obszarze gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji społecznych, które mogłyby zaangażować się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty. Gmina corocznie z środków własnych współfinansuje placówki (w roku 2015 była to kwota ponad 2 mln zł). Wszystkie budynki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Wąchock wymagają przeprowadzenia robót budowlanych/modernizacyjnych oraz doposażenia w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne.

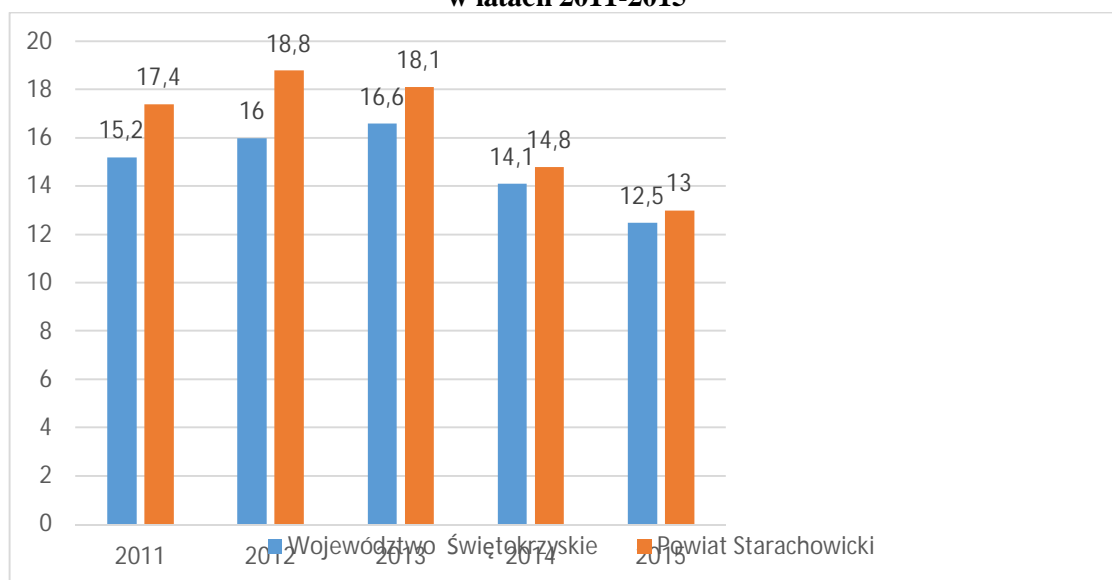
## 5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

Gmina Wąchock należy do gmin miejsko – wiejskich. Położona jest w obrębie Województwa Świętokrzyskiego, w powiecie starachowickim. Szkoły z terenu Miasta i Gminy Wąchock starają się dostosować kształcenie zarówno do oczekiwań uczniów oraz rodziców, jak i do potrzeb rynku pracy. Często jednak zdarza się tak, że preferencje absolwentów gimnazjów różnią się z oczekiwaniami rynku pracy.

Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim na koniec lipca 2016 r. wynosiła **11,6%**.

Na koniec lipca 2016 r. w PUP w Starachowicach zarejestrowanych było 429 osób bezrobotnych w tym 192 kobiety z terenu Miasta i Gminy Wąchock.

**Wykres 7: Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2011-2015**



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

W poniższej tabelce znajdują się wybrane kategorie bezrobotnych.

Tabela 22: Wybrane kategorie bezrobotnych

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani					
	w miesiącu sprawozdawczym		w końcu mies. sprawozdawczego		ogółem		w tym z prawem do zasiłku			
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety		
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
<b>Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)</b>										
Zamieszkali na wsi	05	19	9	15	4	249	109	27	13	
w tym posiadający gospodarstwo rolne	06	7	5	5	2	42	20	3	2	
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	07	4	1	0	0	10	4	0	0	
Cudzoziemcy	08	0	0	0	0	3	2	1	0	
Bez kwalifikacji zawodowych	09	5	2	1	1	93	44	4	1	
Bez doświadczenia zawodowego	10	9	2	0	0	75	31	0	0	
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	11	X	1	X	1	X	43	X	2	
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	12	30	10	14	5	349	157	33	13	
z wiersza 12	do 30 roku życia	13	15	5	4	1	108	50	7	3
	w tym do 25 roku życia	14	8	3	2	1	53	24	2	1
	długotrwale bezrobotne	15	10	5	7	3	238	112	1	1
	powyżej 50 roku życia	16	3	0	1	0	121	44	19	7
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	17	0	0	0	0	0	0	0	0
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	18	5	1	5	2	60	41	8	4
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	19	0	0	0	0	0	0	0	0
	niepełnosprawni	20	5	1	4	0	29	8	7	2

Źródło: PUP w Starachowicach

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych jest w kategorii długotrwale bezrobotne w ilości 238 osób w tym 112 kobiet, kolejną grupą są osoby do 30 roku życia tj. 108 osób. Z powyższych danych wynika, że istnieje potrzeba zachęcania młodzieży do podejmowania kształcenia zawodowego oraz policealnego. Dodatkowo należy zachęcać młodzież do pozyskiwania wiedzy i umiejętności również poza szkołą.



## 6. Analiza SWOT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Miasta i Gminy Wąchock. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

**Tabela 23: Analiza SWOT**

ANALIZA SWOT	
Mocne Strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wysokie osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim</li> <li>• Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół</li> <li>• Wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli</li> <li>• Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niż demograficzny w edukacji szkolnej</li> <li>• Coraz mniejsza liczba urodzeń na terenie gminy</li> <li>• Różnice w ofercie edukacyjnej w poszczególnych szkołach</li> <li>• Niezadowalająca jakość części oferty edukacyjnej</li> <li>• Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny</li> <li>• Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem</li> <li>• Dobra współpraca z rodzicami</li> <li>• Znajomość środowiska rodzinnego</li> <li>• Polepszający się stan bazy i wyposażenia szkół</li> <li>• Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Gminy</li> <li>• Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niezadawalający stan techniczny obiektów szkolnych (potrzeba przeprowadzenia prac budowlano/modernizacyjnych)</li> <li>• Niezadawalający stan pomocy dydaktycznych</li> <li>• Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa</li> <li>• Niewystarczające środki na modernizację i rozwój placówek oświatowych</li> <li>• Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca z środków własnych gminy</li> </ul>
<b>Szanse</b>	<b>Zagrożenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół</li> <li>• Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu</li> <li>• Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych</li> <li>• Pozyskanie środków zewnętrznych na wyposażenie placówek w pomoce dydaktyczne</li> <li>• Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych</li> <li>• Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji</li> <li>• Dostosowanie organizacji pracy placówek oświatowych do oczekiwań i potrzeb uczniów i rodziców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niekorzystna prognoza demograficzna gminy – spadek wskaźnika urodzeń</li> <li>• Starzejące się społeczeństwo</li> <li>• Zjawisko cyberwykluczenia oraz powiększająca się luka między rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie</li> <li>• Słaba obecność w ogólnoeuropejskich programach edukacyjnych</li> <li>• Niewystarczające dostosowanie kadry oświatowej do wprowadzania zmian w procesie edukacji</li> <li>• Starzenie się kadry nauczycielskiej</li> <li>• Wypalenie zawodowe</li> <li>• Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych</li> <li>• Zawile procedury aplikowania o środki zewnętrzne</li> </ul>

## **7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół**

### **Oferta dydaktyczna**

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innym.

W szkołach na terenie Miasta i Gminy Wąchock istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców jak i potrzeb współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK ) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również, aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce. Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół.

### **Baza dydaktyczna**

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Wszystkie placówki na terenie Miasta i Gminy Wąchock wymagają prac remontowo/modernizacyjnych. Placówki wymagają również doposażenia w odpowiednie pomoce dydaktyczne oraz wyposażenie m.in. meble. Szczególnie ważny jest zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego, który pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej nowych form nauczania co wpłynie na zwiększenie zastosowania TIK.

### **Kadra oświaty**

Nauczyciele pracujący w szkołach, gimnazjach i przedszkolach na terenie Miasta i Gminy Wąchock posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągle podnoszenie kwalifikacji oraz doszkalania się. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi. Rodzic również powinien czynnie uczestniczyć w procesie kształcenia młodego człowieka a niestety często tak nie jest.

### **Główne problemy szkół z terenu Miasta i Gminy Wąchock**

- małe wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- małe zaangażowanie instytucji zewnętrznych (NGO) w proces szkolenia pozaformalnego,
- niezadawalający stan techniczny budynków szkół, gimnazjum, przedszkoli,
- brak nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,
- małe zainteresowanie społeczeństwa sprawami edukacji w gminie.

## **6. Cele Planu**

### **6.1 Cel strategiczny**

Strategiczny, nadrzędny cel Planu rozwoju edukacji w Mieście i Gminie to:

## ***Podniesienie jakości edukacji jako czynnika decydującego o rozwoju społeczno-gospodarczym Miasta i Gminy Wąchock***

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin życia. Ten strategiczny cel w odniesieniu do kapitału ludzkiego nawiązuje w Planie głównie do:

- rozwijania umiejętności korzystania z technik informacyjno-komunikacyjnych (zarówno uczniów jak i nauczycieli),
- rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży,
- poprawy psychofizycznej kondycji uczniów,
- rozwijania umiejętności komunikowania się w językach obcych,
- podniesienia jakości ofert edukacyjnych szkół oraz publicznych instytucji edukacji, kultury,
- wprowadzania systemu wspierania rozwoju nauczycieli i innych kadr uczestniczących w procesie edukacyjnym,

### **6.2 Cele główne**

**Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.**

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Nauka do tej pory kojarzona była z tablicą i kredą. Dziś mamy do czynienia z nowym uczniem i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. W zasięgu rąk pojawił się nowy świat edukacji, niosąc za sobą bogactwo interaktywnych i społecznościowych narzędzi oraz technik, które w naturalny sposób wykorzystywane są codziennie przez młodych ludzi. Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia

w nauczaniu, dzięki któremu potrafił będzie przetworzyć docierającą do niego informację w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd Miasta i Gminy Wąchock to dostosowanie oferty edukacyjnej tak aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie.

**Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku.**

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie Internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nowe pomoce dydaktyczne. Doposażenie szkół z terenu Miasta i Gminy Wąchock jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie zmieniającego się świata. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do pracy ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu.

**Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki.**

Stosowanie nowoczesnych technologii TIK jest dziś w szkołach koniecznością, ale póki co ich wpływ na skuteczność tradycyjnie rozumianą jest wątpliwa. Głównie ze względu na to, że ciągle jeszcze wielu nauczycieli posługuje się nimi dość nieporadnie, często korzystając wyłącznie z podstawowych funkcjonalności. Poprawę mogłoby przynieść nie tylko podnoszenie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, ale także postawienie na współpracę i kreatywność uczniów, zaangażowanie ich w proces nowoczesnej edukacji. Zwiększenie wykorzystywania technologii TIK w szkołach na terenie Gminy jest jednym z głównych celów jakie przed sobą stawiają zarówno władze jak i szkoły.

### **6.3 Cele szczegółowe**

#### **Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie**

Cel 1.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży.

Cel 1.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.

Cel 1.3 Przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w przestrzeni europejskiej.

Cel 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej młodych mieszkańców Miasta i Gminy Wąchock.

Cel 1.5 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.

Cel 1.6 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Cel 1.7 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.

Cel 1.8 Poprawy psychofizycznej kondycji uczniów i dzieci.

Cel 1.9 Zwiększenie oferty i jakości zajęć sportowych.

#### **Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku**

Cel 2.1 Modernizacja obiektów oświatowych na terenie Miasta i Gminy oraz ich otoczenia (prace remontowo/modernizacyjne, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).

Cel 2.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).

Cel. 2.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych w każdej placówce z terenu Miasta i Gminy Wąchock.

Cel 2.4 Modernizacja infrastruktury sportowej przyszkolnej.

#### **Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki**

Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołą i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją.

Cel 3.4 Organizacja procesu nauczania poza murami szkół (zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 3.5 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów m.in. szkolenia, konferencje, seminaria – także z wykorzystaniem internetu np. w formie e-learningowej.

Cel 3.6 Zgłaszanie innowacji pedagogicznych.

Cel 3.7 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych z zastosowaniem sprzętu badawczego (metoda eksperymentu).

Cel 3.8 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych w plenerze lub na specjalnych terenach z bezpośrednim kontaktem odbiorców z przyrodą.

Cel 3.9 Prowadzenie zajęć wykorzystujących urządzenia i technologie informatyczne.

Cel 3.10 Organizacja wyjazdów edukacyjnych i innych atrakcyjnych i innowacyjnych form nauczania.



## 7. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
<b>Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.</b>				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Wąchock	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Wąchock	2016-2023	
3.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK	Gmina Wąchock	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
4.	Organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe dla uczniów Gimnazjum	Gmina Wąchock	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
5.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu Miasta i Gminy Wąchock	Gmina Wąchock	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
6.	Wspieranie inicjatyw edukacji pozaszkolnej organizowanych przez inne instytucje	Gmina Wąchock /NGO	2016-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
<b>Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki</b>				
1.	Remont/modernizacja SP Parszów	Gmina Wąchock	2017-2018	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Remont/modernizacja placówki wraz z halą sportową SP Wielka Wieś	Gmina Wąchock	2017-2018	
3.	Remont./modernizacja GP Wąchock	Gmina Wąchock	2017-2018	
4.	Remont./modernizacja ZPO W Wąchocku	Gmina Wąchock	2017-2018	
5.	Termomodernizacja budynku ZPO w Wąchocku	Gmina Wąchock	2017-2019	RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Oś 3 3. Efektywna i zielona energia Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym. <b>Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach projektów dotyczących głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej jest uzyskanie zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 25 %.</b> Środki własne Gminy.

*Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023*

6.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć do wszystkich placówek	Gmina Wąchock	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
7.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych, pracowni przyrodniczych) do wszystkich placówek	Gmina Wąchock	2017-2019	
8.	Doposażenie sal lekcyjnych/pracowni	Gmina Wąchock	2017-2019	
<b>Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki</b>				
1.	Organizacja kursów i szkoleń dokształcających nauczycieli dyrektorów	Gmina Wąchock /Placówki oświatowe	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e-dzienniki, e-learning)	Gmina Wąchock	2016-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Wąchock/NGO	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne
4.	Wspieranie działalności edukacyjnej Ośrodka Kultury	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Wąchocku	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne

*Źródło: Opracowanie własne*

## **8. Monitoring i ewaluacja**

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 będzie monitorowany przez Radę Miejską w Wąchocku. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji ds. oświaty przedłoży sprawozdanie Radzie Miejskiej zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Miejską w Wąchocku, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Wąchock na lata 2016-2023 będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.

## **9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych**

Na terenie gminy Wąchock znajdują się następujące obszary objęte ochroną:

- Sieradowicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną, obejmujący m.in. miejscowość Wąchock,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Kamiennej.

Ważnym elementem środowiska przyrodniczego są także pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej:

- profil geologiczny neoplejstocenijskich osadów w wąwozie Rocław w Wąchocku,
- odsłonięcie geologiczne piaskowców w starym kamieniołomie Wąchocki – Kobyle,

Na terenie miejscowości znajdują się też stanowiska dokumentacyjne i użytki ekologiczne:

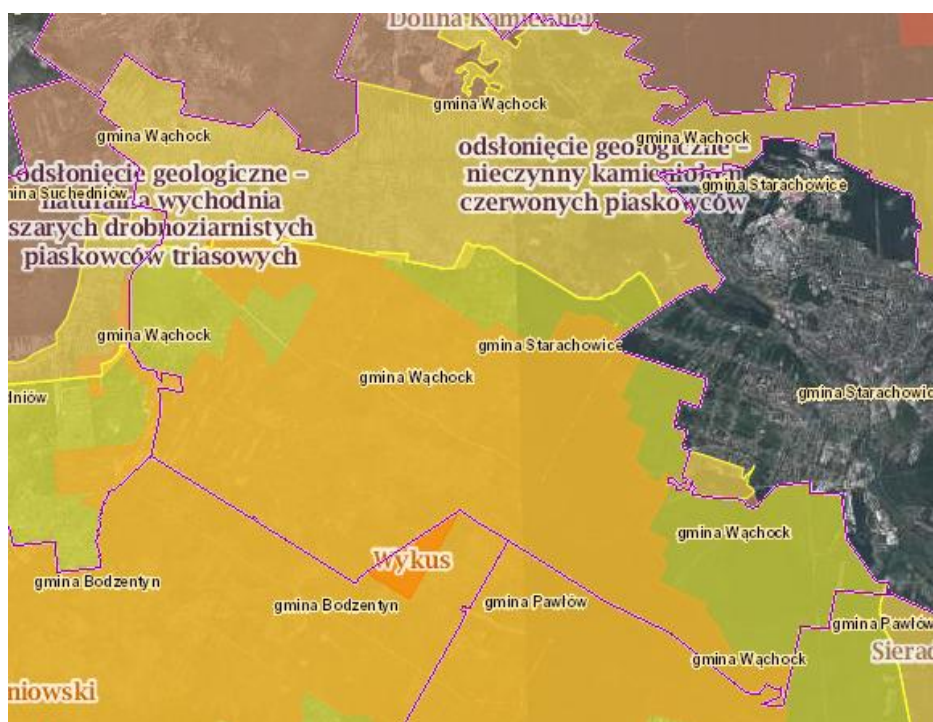
- nieczynny kamieniołom czerwonych piaskowców w Wąchocku,
- wąwóz lessowy Rocław.

Na terenie Miasta i Gminy Wąchock wytypowano następujące obszary NATURA 2000:

**Uroczyska Lasów Starachowickich** (PLH260038, specjalny obszar ochrony siedlisk) prawie cały obszar zajmują lasy iglaste, pozostałą niecałą jedną piątą obszaru pokrywają lasy mieszane, a śladowo łąki, zarośla i siedliska rolnicze. Obszar jest częścią rozległego kompleksu leśnego na Przedgórzu Hłżeckim, tzw. Puszczy Hłżeckiej, nazywanej też Lasami Starachowickimi i zlokalizowany jest w jej północno-wschodniej części. Poprzecinany jest licznymi strumieniami. Obszar obejmuje także obszar źródłkowy rzeki Małaszyńiec. Dominują tu siedliska borowe z sosną oraz domieszką jodły, dęba, modrzewia i buka. W runie występuje wiele gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych. Zagrożeniem dla obszaru jest intensywna gospodarka leśna, w zakres której wchodzi zarówno cięcia rębne (usuwanie drzew zanim osiągną fazę starzenia się i obumierania) jak i tzw. cięcia sanitarne (usuwanie większości drzew obumierających i martwych), co prowadzi do poważnych zaburzeń naturalnej struktury ekologicznej drzewostanów i zaniku mikrobiotopów licznych gatunków saproksylobiontycznych bezkręgowców. Działalność tego typu ma także pośredni wpływ na ptaki i inne drobne kręgowce, ograniczając im potencjalne miejsca gniazdowania i zimowania, a także ich bazę żerową. Uroczyska Lasów Starachowickich zabezpieczają duże kompleksy wyżynnego jodłowego boru mieszanego, uznawanego za zbiorowisko endemiczne Polski, występujące jedynie w Górach Świętokrzyskich i na Roztoczu. Ponadto znajdują się tutaj rozległe płaty grądów, nawiązujące do ciepłych grądów na lessach. Mimo, iż ostoja ta położona jest na przedpolu Gór Świętokrzyskich, występuje tutaj wiele gatunków górskich.

**Ostoja Sieradowicka** (PLH260031, specjalny obszar ochrony siedlisk) obszar obejmuje fragment Płaskowyżu Suchedniowskiego i fragment Pasma Sieradowickiego ze wzniesieniami: Kamień Michniowski (435 m n.p.m) i Góra Sieradowska (390 m n.p.m). Płaskowyż Suchedniowski stanowią regularne ciągi garbów denudacyjnych zbudowanych głównie z masywnych piaskowców dolnotriasowych, na których zalegają osady plejstoceny. Te wzniesienia o łagodnych stokach stanowią regularne ciągi pomiędzy którymi występują zabagnione dolinki. Obszar stanowi rozległy kompleks leśny (lasy iglaste i mieszane, w mniejszym stopniu liściaste), wchodzący w skład tzw. Puszczy Świętokrzyskiej, porozieleniany strumieniami, stanowiącymi dopływy rzeki Kamiennej. W dolinach wielu z nich tworzą się podmokłe łąki i torfowiska. Teren od wschodu obejmuje rzekę Żarnówkę wraz z licznymi dopływami, przez centralną część obszaru płynie malowniczo wijąca się Lubianka, w południowo wschodniej części płynie Szczebrza, natomiast w południowej części obszaru, na zboczach Góry Sieradowskiej znajdują się źródła Świśliny. Ostoja położona jest w kompleksie promocyjnym "Puszcza Świętokrzyska" – w dużym stopniu naturalnych lasów szpilkowych (bory bagienne, bory jodłowe i świerkowe) i liściastych (grądy, kwaśne i żyzne buczyny, łągi) w tym o charakterze górskim. Jest to również obszar występowania znacznej liczby gatunków górskich, z których część osiąga swój kres północny. W obszarze stwierdzono 13 typów siedlisk przyrodniczych, głównie leśnych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, przy czym najlepiej wykształcone żyzne buczyny, bory i lasy bagienne oraz wyżynny jodłowy bór mieszany. Ponadto dobrze zachowane są zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, które wykształciły się w dolinach rzecznych często towarzysząc im różnego typu torfowiska.

Mapa 2: Obszary chronione na terenie Miast i Gminy Wąchock



Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

### Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu<sup>1</sup>. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu<sup>2</sup>. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

---

<sup>1</sup> Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróbli, jerzyków i pustulek.

<sup>2</sup> Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

## **Spis tabel**

Tabela 1: Liczba mieszkańców gminy Wąchock w latach 2012-2015 .....	11
Tabela 2: Bezrobocie na tle innych jednostek administracyjnych powiatu starachowickiego w 2014 roku .....	15
Tabela 3: Liczba bezrobotnych w Mieście i Gminie Wąchock w podziale na płeć na tle powiatu starachowickiego i województwa świętokrzyskiego w latach 2010-2014 .....	15
Tabela 4: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Wąchock .....	24
Tabela 5: Obwody szkolne .....	24
Tabela 6: Liczba uczniów na terenie Gminy Wąchock w poszczególnych placówkach .....	25
Tabela 7: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy .....	26
Tabela 8: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych .....	26
Tabela 9: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczających do szkół na terenie gminy Wąchock .....	27
Tabela 10: Osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2015/2016 .....	27
Tabela 11: Liczba uczniów dożywianych z terenu Miasta i Gminy Wąchock .....	28
Tabela 12: Ilość wypłacanych zaciągów szkolnych w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 .....	29
Tabela 13: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły .....	29
Tabela 14: Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wąchock .....	31
Tabela 15: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy .....	33
Tabela 16: Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta i Gminy Wąchock głównie z obszaru edukacji .....	36
Tabela 17: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016 .....	38
Tabela 18: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016 .....	39
Tabela 19: Wyniki szkół gimnazjalnych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016 na terenie Miasta i Gminy Wąchock .....	39
Tabela 20: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 .....	41
Tabela 21: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne .....	42
Tabela 22: Wybrane kategorie bezrobotnych .....	46
Tabela 23: Analiza SWOT .....	47

## **Spis wykresów**

Wykres 1: Struktura ludności gminy Wąchock w latach 2012-2015 .....	12
Wykres 2: Liczba podmiotów zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej .....	12
Wykres 3: Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na przełomie lat 2011-2014 .....	13
Wykres 4: Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Miasta i Gminy Wąchock na tle powiatu starachowickiego .....	14
Wykres 5: Liczba dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie .....	25
Wykres 6: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015 .....	43
Wykres 7: Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2011-2015 .....	45

## **Spis map**

Mapa 1: Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim według powiatów .....	14
Mapa 2: Obszary chronienia na terenie Miast i Gminy Wąchock .....	60